

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ  
 ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է**

**Հիմնադրամի հոգաբարձուների  
 խորհրդի 19-01-2023 թ. որոշմամբ  
 «ԱՍՏՂԻԿ» ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ»  
 Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Ց ՈՒ Ն**

**հիմնադրամի 2022 թ. գործունեության մասին**

<b>1. Հիմնադրամի՝</b>		
1.1 Լրիվ անվանումը	«ԱՍՏՂԻԿ» ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ	
1.2 Գտնվելու վայրը	ԵՐԵՎԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ԹԱՂԱՄԱՍ ՏԻԳՐԱՆ ՄԵԾԻ Պ. 24 30 բն.	
1.3 Պետական գրանցման համարը	222.160.955855	
1.4 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2017-04-26	
1.5 ՀՎՀՀ-ն	00472741	
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(374)91282848	
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը		
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	info-astxik@mail.ru	
<b>2. Հիմնադրի անուն, ազգանուն կամ անվանում՝</b>		
<b>3. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների անուն, ազգանուն՝</b>		
Սերգեյ Հակոբյան		
<b>4. Կառավարչի անուն, ազգանուն՝</b>		
Մարիամ Անտոնյան		
<b>5. Աշխատակազմում ընդգրկված անձանց քանակը</b>	3	
<b>6. Անձեռնմխելի կապիտալի չափը</b>		
<b>7. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտ</b>		
<b>8. Ֆինանսավորման աղբյուրները՝</b>		
8.1 Ֆինանսավորումն ըստ խմբերի	8.2 Ստացված ֆինանսական միջոցների նպատակը	8.3 Չափը
8.1.1 Պետական և համայնքային բյուջեներից դրամական մուտքեր		
8.1.2 Իրավաբանական անձանցից դրամական մուտքեր		
	նվիրատվություն	177,542,000
8.1.3 Ֆիզիկական անձանցից դրամական մուտքեր		
	նվիրատվություն	1,236,000
<b>9. Հիմնադրի ներդրումը՝</b>		
9.1 Դրամական միջոցներ		
9.2 Գույք	9.2.1 Տեսակը	9.2.2 Արժեքը

<b>10. Նվիրատվություններ/ նվիրաբերություններ</b>		
10.1 Նվիրատուները/նվիրաբերողներն ըստ խմբերի՝	10.2 Նվիրված/նվիրաբերված գույք	
	10.2.1 Տեսակը	10.2.2 Արժեքը
10.1.1 Հայաստանի Հանրապետություն/համայնքներ		
10.1.2 Իրավաբանական անձինք	կոնստրուկցիաներով ջերմատուն	17,875,000
	տրակտոր, գույքան. սերմացան, կուլտիվատոր	17,118,000
10.1.3 Ֆիզիկական անձինք		
<b>11. Իրականացված ծրագրերը՝</b>		
11.1 Ծրագրի անվանումը	11.2 Ծախսված գումարը	
գյուղատնտեսական	31,122,000	
սոցիալական	112,753,000	
շինարարական	2,551,000	
12. Ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը	187,169,000	
13. Կանոնադրական նպատակների իրականացմանն ուղղված ծախսերի չափը	146,426,000	

**Նշումներ՝**

Ֆինանսական հաշվետվություններն ու ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտն  
իրականացնող անձի (աուդիտորի) եզրակացությունը՝ 32 էջերից:  
էջերի քանակը

Հիմնադրամի տնօրեն \_\_\_\_\_  
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Գլխավոր հաշվապահ \_\_\_\_\_  
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Մեղվագրություն

Վարչապետի օրենքով ստեղծված

Հանրապետության Գրադարանի կենտրոնի

Վարչապետի օրենքով ստեղծված Հանրապետության

Գրադարանի կենտրոնի և Հանրապետության Գրադարանի կենտրոնի

Վարչապետի օրենքով ստեղծված Հանրապետության

Գրադարանի կենտրոնի և Հանրապետության Գրադարանի կենտրոնի

Վարչապետի օրենքով ստեղծված Հանրապետության

Գրադարանի կենտրոնի

## ՀԱՄԱԽՄԱՐՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

1.

2. Վարչապետի օրենքով ստեղծված

3. Վարչապետի օրենքով ստեղծված

4.

5. Վարչապետի օրենքով ստեղծված

6. Վարչապետի օրենքով ստեղծված

7. Վարչապետի օրենքով ստեղծված

8. Վարչապետի օրենքով ստեղծված

9. Վարչապետի օրենքով ստեղծված

10. Վարչապետի օրենքով ստեղծված

Գրանցված է ՀՀ Իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի Կենտրոնական  
մարմնի կողմից 26.04.2017 թ.

Հասցե՝ ՀՀ, Երևան, Տիգրան Մեծի 24 շ., բն 30





«Լոնդոն Բիզնես Գրուպ» ՀԸ ՍՊԸ  
 ՀՀ, Երևան, Խոզմենցի 27ա/1  
 "London Business Group" JV LLC  
 27a Khocentsi str., apt. 1, Yerevan, RA  
 Tel: (+37410) 541272, 560852  
 E-mail: audit@lbj.am  
 Web: www.lbg.am

## ԱՆԿԱՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

«Աստղիկ» Բարեգործական Հիմնադրամի Հոգաբարձուների Խորհրդին և  
 Ղեկավարությանը

### Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Աստղիկ» Բարեգործական Հիմնադրամի (այսուհետ նաև Հիմնադրամ) կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2022թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի բաղաբաղանության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները քոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Հիմնադրամի ֆինանսական վիճակը 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն Փոքր և Միջին Կազմակերպությունների Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտներին (այսուհետ նաև ՓՄԿ ՖՀՄՍ):

### Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Հիմնադրամից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍԻ կանոնագիրք) և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀՄԵՍԻ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

### Ղեկավարության պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Հիմնադրամի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՓՄԿ ՖՀՄՍ-ների համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Հիմնադրամը լուծարելու կամ Հիմնադրամի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

#### Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կայող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող են ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Հիմնադրամի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:

- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անըդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն ղեպերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միմյալ մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա ղեպերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Հիմնադրամին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը.
- գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու ղեպերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք ղեկավարությանը աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

«Լոնդոն Բիզնես Գրուպ» ՀՉ ՍՊԸ

19 հունվարի, 2023 թ.

Աուդիտի ղեկավար  
Մ. Խոջայան



Տնօրեն

Տ. Ջորյան



**Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն**

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	Ծանոթագր.	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<b>Ակտիվներ</b>			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	4	74,401	23,563
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		74,401	23,563
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Ապրանքանյութական պաշարներ	5	21,764	16,238
Դեբիտորական պարտքեր	6	2,927	2,731
Տրված կանխավճարներ	6	20,223	17,055
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7	112,795	151,330
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		157,709	187,354
Ընդամենը ակտիվներ		232,110	210,917
<b>Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ</b>			
<b>Սեփական կապիտալ</b>			
Չծածկված վնաս/չբաշխված շահույթ	8	(5,069)	-
Մաշկ կազմակերպությանը վերագրելի սեփական կապիտալ		(5,069)	-
Ընդամենը սեփական կապիտալ		(5,069)	-
<b>Պարտավորություններ</b>			
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ		-	-
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	9	74,364	23,563
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		74,364	23,563
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ		-	-
Կրեդիտորական պարտքեր	10	1,603	1,943
Ստացված կանխավճարներ	10	-	-
Եկամտատնելի վերաբերող շնորհներ	9	161,212	185,411
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		162,815	187,354
Ընդամենը պարտավորություններ		237,179	210,917
Ընդամենը կապիտալ և պարտավորություններ		232,110	210,917

Կից ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Տնօրեն  
Մ. Անտոնյան



19 հունվարի, 2023 թ.



Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված  
հաշվետվություն

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	Ծանոթագր.	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
<b>Եկամուտներ</b>			
Եկամուտ ճանաչված շնորհներ	11	187,169	182,223
Այլ եկամուտներ	12	15,842	8,735
<b>Ընդամենը եկամուտներ</b>		<b>203,011</b>	<b>190,958</b>
<b>Ծախսեր</b>			
Իրականացված ծրագրեր	13	(146,426)	(149,321)
Կառավարման և վարչական ծախսեր	14	(32,119)	(21,924)
Այլ ծախսեր	15	(29,303)	(19,440)
<b>Ընդամենը ծախսեր</b>		<b>(207,848)</b>	<b>(190,685)</b>
<b>Ջուտ եկամուտ (վնաս)</b>		<b>(4,837)</b>	<b>273</b>
Ֆինանսական եկամուտներ		-	-
Ֆինանսական ծախսեր		-	-
<b>Ֆինանսական գործունեության արդյունք</b>		<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Տարվա գուտ շահույթ (վնաս) մինչև շահութահարկը</b>		<b>(4,837)</b>	<b>273</b>
Շահութահարկ		(232)	(273)
<b>Տարվա գուտ շահույթ (վնաս)</b>		<b>(5,069)</b>	<b>-</b>
Մայր Կազմակերպությանը վերագրելի		(5,069)	-

Կից ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Տնօրեն  
Մ. Անտոնյան



19 հունիսի, 2023 թ.



Մեխական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված  
հաշվետվություն

(ՀՀ հազ. դրամներով)	Մայր կազմակերպության վերագրելի շահույթ / շնամեկված վնաս	Ընդամենը սեփական կապիտալ
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-
Համադարձիկ ֆինանսական արդյունք	-	-
2021թ. դեկտեմբեր 31-ի դրությամբ	-	-
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-
Համադարձիկ ֆինանսական արդյունք	(5,069)	(5,069)
2022թ. դեկտեմբեր 31-ի դրությամբ	(5,069)	(5,069)

Կից ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Տնօրեն  
Մ. Անտոնյան



19 հունվարի, 2023 թ.

Կ.Տ.



**Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն**

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	Ծանոթագր.	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Սկզբնական մնացորդ	7	151,330	175,535
<b>Գործառնական գործունեություն</b>			
<i>Մուտքեր գործառնական գործունեությունից</i>			
Մուտքեր ծառայությունների մատուցումից և արտադրանքի վաճառքից		4,446	-
Ստացված նվիրատվություններ և շնորհներ		178,778	180,540
Այլ մուտքեր		9,921	7,208
<i>Ընդամենը մուտքեր գործառնական գործունեությունից</i>		<u>193,145</u>	<u>187,748</u>
<i>Ելքեր գործառնական գործունեությունից</i>			
Ապրանքների և նյութերի դիմաց		139,143	153,720
Ստացված ծառայությունների դիմաց		8,746	8,698
Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարումներ		32,359	21,388
Հարկեր և այլ պարտադիր վճարներ		11,887	7,550
Սոցիալական ապահովագրության վճարներ		2,316	1,065
Այլ ելքեր գործառնական գործունեությունից		1,306	4,336
<i>Ընդամենը ելքեր գործառնական գործունեությունից</i>		<u>195,757</u>	<u>196,757</u>
<b>Չուտ հոսքեր գործառնական գործունեությունից</b>		<b>(2,612)</b>	<b>(9,009)</b>
<b>Ներդրումային գործունեություն</b>			
<i>Մուտքեր ներդրումային գործունեությունից</i>			
Տրված փոխառությունների վերադարձ		-	-
Ավանդի տոկոսներ		-	-
<i>Ընդամենը մուտքեր ներդրումային գործունեությունից</i>		<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Ելքեր ներդրումային գործունեությունից</i>			
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		21,852	6,042
Փոխառությունների տրամադրում		-	-
<i>Ընդամենը ելքեր ներդրումային գործունեությունից</i>		<u>21,852</u>	<u>6,042</u>
<b>Չուտ հոսքեր ներդրումային գործունեությունից</b>		<b>(21,852)</b>	<b>(6,042)</b>

**Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն**  
(Շարունակություն)

(Ներկայացված է ՀՀ եազ. դրամներով)	Ծանոթագր.	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
<b>Ֆինանսական գործունեություն</b>			
<i>Մուտքեր ֆինանսական գործունեությունից</i>			
Փոխառությունների ստացում		-	-
Մուտքեր ֆինանսական այլ գործունեությունից		-	-
<i>Ընդամենը մուտքեր ֆինանսական գործունեությունից</i>		-	-
<i>Ելքեր ֆինանսական գործունեությունից</i>			
Փոխառությունների մարում		-	-
Ելքեր ֆինանսական այլ գործունեությունից		-	-
<i>Ընդամենը ելքեր ֆինանսական գործունեությունից</i>		-	-
Զուտ հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		-	-
<b>Դրամական միջոցների փոփոխություն</b>		<b>(24,464)</b>	<b>(15,051)</b>
Արտարժույթային միջոցների փոխարժեքային տարբերության արդյունք		(14,071)	(9,154)
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7	112,795	151,330

Կից ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Տնօրեն  
Մ. Անտոնյան



19 հունվարի, 2023 թ.



## Համախմբված Ֆինանսական Հաշվետվություններին Կից Ծանոթագրություններ

### 1. Ընդհանուր տեղեկություններ

#### 1.1 Իրավական կարգավիճակը

«Աստղիկ» Բարեգործական Հիմնադրամը (այսուհետ՝ նաև Մայր կազմակերպություն) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրում գրանցվել է 2017թ.-ի ապրիլի 26-ին:

Հիմնադրամը շահույթ չիետապնդող կազմակերպություն է:

Մայր կազմակերպության տնօրենն է Մարիամ Անտոնյանը:

Մայր կազմակերպության իրավաբանական հասցեն.

Երևան, Տիգրան Մեծի 24 շ., բն. 30:

Մայր կազմակերպության գործունեության առարկան և ստեղծման հիմնական նպատակները

- ❖ օժանդակել Հայաստանի Հանրապետությունում բնակվող անապահով ընտանիքներին,
- ❖ Հայաստանի Հանրապետությունում բնակվող սոցալապես անապահով խավերի առողջապահության և սոցիալական պաշտպանությանն ուղղված ծրագրերի իրականացում,
- ❖ աջակցել կրթական, գիտական, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, դաստիարակչական, սպորտի և ֆիզկուլտուրայի ոլորտների զարգացմանը,
- ❖ սոցիալ-տնտեսական, գյուղատնտեսական աշխատատեղերի ստեղծմանն ու ոլորտների զարգացմանն ուղղված ծրագրերի իրականացում,
- ❖ սոցիալ-իրավական՝ կանանց և երեխաների իրավունքների պաշտպանությանն ուղղված ծրագրերի իրականացում,
- ❖ սոցիալ-առողջապահական, հոգեբանական ծրագրերի իրականացում:

Մայր կազմակերպության շահառուներն են՝ կարիքավոր ընտանիքների անդամները, ինչպես նաև կարիքավոր երեխաները, բոլոր տիպի ուսումնական հաստատությունները, այնտեղ դասավանդողներն ու սովորողները, Մայր կազմակերպության կողմից կազմակերպվող դասընթացներին մասնակցելու ցանկություն հայտնած բոլոր անձինք:

Մայր կազմակերպության հոգաբարձուները չեն կարող ունենալ նրա շահույթից բաշխման ակնկալիքներ:

Մայր կազմակերպությունը նպատակ է դրել զբաղվել ձեռնարկատիրական գործունեության հետևյալ տեսակներով.

- Կաշվե հազուստի արտադրություն
- Արտահազուստի արտադրություն
- Վերնազգեստի արտադրություն
- Վերնազգեստի անհատական կարում
- Ներքնազգեստի արտադրություն
- Գլխարկների արտադրություն

- Նորածինների համար հագուստի արտադրություն
- Սպորտային հագուստի արտադրություն
- Այլ հագուստի և պարագաների արտադրություն
- Մորթե արտադրատեսակների արտադրություն
- Այլ տրիկոտաժե արտադրատեսակների արտադրություն
- Կորիզավոր պտուղների աճեցում
- Հնդկավոր պտուղների աճեցում:

Մայր կազմակերպության հոգաբարձուների խորհուրդը.

- Սերգեյ Հակոբյան
- Ասթին Ապիտոնյան
- Լուսյա Մեհրաբյան

Մայր Կազմակերպության հոգաբարձուների խորհրդի անդամներն իրենց պարտականությունները կատարում են անվարձահատույց և չեն հանդիսանում Հիմնադրամի շահառուներ:

Դուստր ընկերություն.

«ՄԻՎ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն՝ գրանցված 11.05.2022 թ-ին (այսուհետ նաև Դուստր ընկերություն): 31.12.2022 թ-ի դրությամբ «Աստղիկ» Բարեգործական Հիմնադրամը Դուստր ընկերության կանոնադրական կապիտալի 100 տոկոս բաժնեմասի մասնակիցն է:

Դուստր ընկերության գործունեության առարկան.

ՀՀ-ում և նրա սահմաններից դուրս տնտեսական գործունեություն իրականացնելու ճանապարհով շահույթի ստացում:

Խումբ.

«Աստղիկ» Բարեգործական Հիմնադրամը և «ՄԻՎ» ՍՊԸ-ն հետագայում իրար հետ կկոչվեն Խումբ:

**1.2 Արտաքին միջավայրը և Հիմնադրամի գործունեությունը**

Հիմնադրամը իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում և նրա գործունեության վրա ուղղակի ազդեցություն ունեն Հայաստանի տնտեսական վիճակը և ֆինանսական շուկաները, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշները: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարրեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, կարող է լրացուցիչ քարտուրյուններ ստեղծել Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Ինչպես դիտվել է նախկինում, փաստացի կամ թվացյալ ֆինանսական խնդիրները կամ ներդրումների հետ կապված հնարավոր ռիսկերը հաճախ բացասական ազդեցություն են ունենում Հայաստանի ներդրումային միջավայրի և նրա տնտեսության ընդհանուր վիճակի

վրա: Հիմնադրամի ակտիվների վրա բացասական ազդեցություն կարող են ունենալ ընդհանուր տնտեսական վիճակը, օրենսդրական և աշխարհաքաղաքական փոփոխությունները, որոնք բոլորն էլ ունեն ակտիվների գնահատման, ներդրողների ընդհանուր տրամադրվածության և որոշումների կայացման վրա ուղղակի ազդեցություն: Այս ամենը դուրս է Հիմնադրամի վերահսկողությունից:

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ ակտիվ փուլում է գտնվում Ռուս-Ուկրաինական հակամարտությունը: Արդեն պարզ է որ այն մեծ ազդեցություն կունենա ոչ միայն տարածաշրջանի այլ ամբողջ աշխարհի վրա: Այն չի շրջանցի մաս Հայաստանը:

Ռուսաստանի Դաշնության նկատմամբ միջազգային պատժամիջոցներն ու սահմանափակումները կարող են պատճառ հանդիսանալ ՀՀ-ում գործող կազմակերպության գործունեության խաթարման համար, եթե նրա հոգաբարձուների (բաժնետերերի, մասնակիցների), կամ գործընկերների նկատմամբ կիրառվեն այդ պատժամիջոցները:

Ռուսաստանում կամ Ուկրաինայում գործող ընկերությունների հետ ակտիվ գործառնական, տնտեսական և առևտրային կապեր ունեցող կազմակերպությունները պետք է հաշվի առնեն ներքոնշյալ հնարավոր ռիսկերը.

- առևտրական ու տնտեսական գործունեության սահմանափակումներ,
- մատակարարումների ընդհատում,
- ակտիվների արժեզրկում,
- իրական արժեքի որոշում,
- լրացուցիչ ֆինանսավորում ձեռք բերելու հետ կապված ռիսկերություններ և այլն:

Հայաստանի Հանրապետությունում ապագա տնտեսական զարգացման հիմնական ուղղության վրա իրավական, կանոնակարգման և քաղաքական զարգացման հետ միասին զգալիորեն ազդում են կառավարության կողմից ընդունված հարկաբյուջետային և դրամավարկային քաղաքականությունները: Ղեկավարությունը հնարավորություն չունի կանխատեսել բոլոր ապագա զարգացումները, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ տնտեսության վրա: Հետևաբար չի կարող կանխատեսել մաս դրանց հետևանքային ազդեցությունը Հիմնադրամի զուտ ակտիվների արժեքի փոփոխության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները արտացոլում են ընթացիկ գործառնական և քիզնես միջավայրի ազդեցությունը Հիմնադրամի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների վրա: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատումներից:

Տես մաս Ծանոթագրություն 18:

## 2. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

### 2.1 Համապատասխանություն

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները (այսուհետ մաս ֆինանսական հաշվետվություններ) պատրաստվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (այսուհետ մաս ՀՀՄՍԽ) և Սեկնաբանման կոմիտեի (այսուհետ մաս ՄԿ) կողմից հաստատված Փոքր և Միջին Կազմակերպությունների Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտներին (այսուհետ մաս ՓՄԿ ՖՀՄՍ) համաձայն:

Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունները ՓՄԿ ՖՀՄՍ-ի համաձայն ներկայացնելու նպատակով ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում ներկայացվել են լրացուցիչ բացահայտումներ:

### 2.2 Ծանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով:

Ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է Խմբի՝ 2022 թ-ի դեկտեմբերի 31-ի և 2021 թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (համեմատական ամենավաղ տեղեկատվություն) ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս:

Խումբը իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը ՓՄԿ ՖՀՄՍ-ի համաձայն պատրաստելիս կիրառել է հետևյալ մոտեցումները.

- ✓ չի ճանաչել հողվածները որպես ակտիվ կամ պարտավորություն, եթե ՓՄԿ ՖՀՄՍ-ով բույլ չի տրվում այդպիսի ճանաչում,
- ✓ ճանաչել է այն ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնց ճանաչումը պահանջվում է ՓՄԿ ՖՀՄՍ-ով,
- ✓ ՓՄԿ ՖՀՄՍ-ն կիրառվել է բոլոր ճանաչված ակտիվները և պարտավորությունները չափելիս:

ՓՄԿ ՖՀՄՍ-ով ֆինանսական վիճակի մասին սկզբնական հաշվետվության պատրաստման նպատակով ճշգրտումներ չեն կատարվել:

### 2.3 Ղեկավարության գնահատումներ և դատողություններ

ՓՄԿ ՖՀՄՍ-ների պահանջով ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում Հիմնադրամի ղեկավարությունը կատարում է գնահատումներ, կանխատեսումներ և ենթադրություններ ապագա ժամանակաշրջանների վերաբերյալ: Այդ դատողությունները կիրառվում են ֆինանսական հաշվետվությունների ակտիվների ու պարտավորությունների չափման ժամանակ: Գնահատումներն ու դատողությունները մշտապես վերանայվում են՝ հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպես մաս ապագա իրադարձությունների վերաբերյալ ողջամիտ ակնկալիքների վրա: Այդուհանդերձ, փաստացի փորձը կարող է տարբերվել կատարված գնահատումներից և ենթադրություններից:

Ստորև ներկայացված են այն գնահատումները և ենթադրությունները, որոնք պարունակում են զգալի ռիսկ, քանի որ հաջորդ ֆինանսական տարում կարող են ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտումների պատճառ հանդիսանալ:

### Գնահատումներ և ենթադրություններ՝ իրական արժեքի չափում

Մի շարք ակտիվներ և պարտավորություններ պահանջվում է չափել իրական արժեքով, կամ բացահայտել դրանց իրական արժեքը ֆինանսական հաշվետվություններում:

Խմբի ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների իրական արժեքի չափման համար հնարավորինս օգտագործվում են շուկայական տվյալներ: Իրական արժեքի չափման համար օգտագործվող ելակետային տվյալները դասակարգվում են ըստ տարբեր մակարդակների՝ կախված նրանից, թե որքանով են գնահատման մեթոդի մեջ օգտագործվող տվյալները դիտելի:

1. Նույնական ակտիվի կամ պարտավորության համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճշգրտված);
2. Ուղղակի կամ անուղղակի դիտելի ելակետային տվյալներ՝ բացառությամբ 1. կետում ներառվող գնանշվող գներից;
3. Ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ՝ շուկայական տվյալների վրա չհիմնված:

Ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգումը հիմնվում է ամենացածր արժեքի ելակետային տվյալների վրա, որոնք ունեն զգալի ազդեցություն իրական արժեքի չափման գործում: Հաշվապահական գնահատումների արդյունքները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք տեղի են ունենում:

### 2.4 Գործառնական և հաշվետվությունների ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետությունում գործառնական արժույթը ՀՀ դրամն է, որն էլ հանդիսանում է Խմբի գործառնական արժույթը:

Մույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով: Գեկավարության համոզմամբ՝ այն լավագույնս է արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձություններն ու գործարքների տնտեսական էությունը և ամենահարմարն է Խմբի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար:

ՀՀ դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

### 2.5 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում

Խումբը ներկայացնում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները համաձայն ՖՀՄՄ-ների:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս միավորվել են Մայր Կազմակերպության և Դուստր ընկերությունների ֆինանսական հաշվետվությունները տող առ տող՝ ակտիվների, պարտավորությունների, սեփական կապիտալի, եկամտի և ծախսի միասնական հոդվածներն իրար գումարելով: Որպեսզի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնեն ֆինանսական տեղեկատվություն Խմբի՝ որպես մեկ տնտեսական միավորի մասին, իրականացվել են հետևյալ քայլերը.

- Մայր Կազմակերպության և Դուստր ընկերությունների ֆինանսական հաշվետվությունների միասնական հոդվածները գումարվել են՝ փոխբացառելով Դուստրի մոտ Մայր Կազմակերպության ներդրման հաշվեկշռային արժեքը և Դուստրի սեփական կապիտալում Մայր Կազմակերպության բաժնեմասը.

- Ներխմբային մնացորդները, գործարքները, եկամուտներն ու ծախսերը ամբողջությամբ բացառվել՝ փոխմարվել են:
- որոշվել են հաշվետու ժամանակահատվածում համախմբված Դուստր ընկերությունների շահույթում կամ վնասում չվերահսկող բաժնեմասերը, համախմբված Դուստր ընկերությունների զուտ ակտիվներում չվերահսկող բաժնեմասերը ներկայացել են Մայր Կազմակերպության բաժնեմասից առանձին:  
Խումբը որոշել է պատրաստել համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին մեկ հաշվետվություն՝ ենթագումարներով երկու առանձին հաշվետվությունների (ֆինանսական արդյունքների մասին առանձին հաշվետվություն, որին հետևում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն) փոխարեն:

## 2.6 Նոր և վերանայված ստանդարտներ

Ստորև ներկայացված նոր և վերանայված ստանդարտների կիրառման ազդեցությունը կրում է զուտ ցուցադրական բնույթ: Կազմակերպությունները պետք է վերլուծեն այս նոր և վերանայված ստանդարտների կիրառման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա՝ հիմք ընդունելով հատուկ փաստեր և հանգամանքներ, և կատարեն համապատասխան բացահայտումներ:

Խումբը ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և արդեն ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են ՀՀՍՄԽ-ՄԿ-ի կողմից: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ ՀՀՍՄԽ կողմից գործող ստանդարտների վերաբերյալ թողարկված, սակայն դեռևս չգործող որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ նախօրոք չեն ներդրվել Խումբի կողմից: Որոշ այլ նոր թողարկված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ գործում են, սակայն չի ակնկալվում, որ դրանք Խումբի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա էական ազդեցություն կունենան: Խումբի ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ ապագա բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Հիմնադրամի հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղակառությունում՝ սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից:

### 3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Մայր Կազմակերպության և Դուստր ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունները իրենց մոտեցումներով և գնահատումներով համադրելի են իրար հետ և Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվության սույն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ:

#### 3.1 Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում

Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից (եթե կան այդպիսիք) չահարաժինների եկամուտը ճանաչվում է, երբ հաստատվում է Խմբի՝ վճարումներ ստանալու իրավունքը: Նման դեպքերում ճանաչված եկամուտը պետք է ներառվի այլ եկամուտներում:

#### 3.2 Հասույթի ճանաչումը

Խումբը իր կանոնադրական նպատակների իրականացման շրջանակներում մատուցվող ծառայություններից կարող է ունենալ հասույթ, որը ճանաչվում է, երբ Խումբը կատարել է աշխատանքները, և ծառայություններ ստացողը ճանաչում է դա: Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք իրական արժեքով՝ գտված զեղչերից և իրացման հետ կապված հարկերից:

Ապրանքների վաճառքից հասույթը ճանաչվում է, երբ դրանք ֆիզիկապես հանձնվում են գնորդին իրենց սեփականության իրավունքի փոխանցմամբ:

Ապրանքի վաճառքից ստացված հասույթը ճանաչվում է, երբ բավարարվում են հետևյալ պայմանները՝

- Խումբը գնորդին է փոխանցել կատարված աշխատանքների հետ կապված ռիսկերի և փոխհատուցումների մեծ մասը,
- Խումբը չի պահպանում կառավարման այն չափի մասնակցություն, որը բխում է սեփականության իրավունքից,
- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը,
- հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն Խումբ,
- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի հետ կապված կատարված կամ կատարվելիք ծախսերը:

Մատուցված ծառայություններից (եթե կան այդպիսիք) ստացված հասույթը ճանաչվելու է, երբ բավարարվեն հետևյալ պայմանները.

- Հիմնադրամը գնորդին է փոխանցել աշխատանքների արդյունքները և դրանց հետ կապված ռիսկերի և փոխհատուցումների մեծ մասը,
- Հիմնադրամը չի պահպանում կառավարման այն չափի մասնակցություն, որը բխում է սեփականության իրավունքից,
- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը,
- հավանականությունը մեծ է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները հոսեն Հիմնադրամ,
- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի հետ կապված կատարված կամ կատարվելիք ծախսերը:

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք իրական արժեքով՝ գտված զեղչերից և իրացման հետ կապված հարկերից:

### 3.3 Փոխառության ծախսեր

Փոխառության բոլոր ծախսերը ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, որի ընթացքում տեղի են ունեցել այդ ծախսերը:

### 3.4 Շահութահարկ

Շահութահարկի ծախսը վճարվելիք ընթացիկ հարկի և հետաձգված հարկի ընդհանուր գումարն է:

Վճարվելիք ընթացիկ հարկը հիմնված է տարվա հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքի և նրանց համապատասխան հարկային բազաների տարբերությամբ (որը հայտնի է որպես ժամանակավոր տարբերություն): Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք ակնկալվում է, որ ապագայում կբարձրացնեն հարկվող շահույթը:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են բոլոր ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք, ակնկալվում է, որ ապագայում կնվազեցնեն հարկվող շահույթը, ինչպես նաև ցանկացած չօգտագործված հարկային վնասները կամ չօգտագործված հարկային զեղչերը: Հետաձգված հարկային ակտիվները չափվում են այն ամենաբարձր գումարով, որը, հիմք ընդունելով ընթացիկ կամ գնահատված ապագա հարկվող շահույթը, առավել հավանական է, որ կփոխհատուցվի:

Հարկային ակտիվի գուտ հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճշգրտվում է այնպես, որ արտացոլի ապագա հարկվող շահույթների ընթացիկ գնահատումը: Ցանկացած ճշգրտում ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հետաձգված հարկային ակտիվը հաշվարկվում է այն հարկման դրույքով, որն ակնկալվում է, որ կկիրառվի ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի (հարկային կորստի) նկատմամբ այն ժամանակաշրջանի համար, որում ակնկալվում է, որ հարկային ակտիվը կիրացվի կամ հարկային պարտավորությունը կմարվի՝ հիմնվելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ուժի մեջ եղած կամ, ըստ էության, ուժի մեջ եղած հարկային դրույքների վրա:

### 3.5 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունն ու արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման կամ կառուցման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք ենթակա չեն վերադարձման, և այդ հիմնական միջոցին ուղղակիորեն վերագրվող այլ ծախսումները:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

Ըստ դասերի՝ հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները 2021 և 2022 ֆինանսական տարիների համար հետևյալն են.

Շենքեր	- 20 տարի
Մեքենա սարքավորումներ	- 5 տարի
Արտադրական, տնտեսական և գրասենյակային գույք	- 5-8 տարի
Համակարգչային տեխնիկա	- 1 տարի
Բազմամյա տնկիներ և մեղվաբնտանիքներ	- 5 տարի

Եթե կա որևէ հայտանիշ, որ տեղի է ունեցել ակտիվի մաշվածության դրույքաչափի, օգտակար ծառայության կամ մնացորդային արժեքի էական փոփոխություն, ապա տվյալ ակտիվի մաշվածությունը վերանայվում է այնպես, որ ապագայում ճիշտ արտացոլի նոր ակնկալիքները:

Հիմնական միջոցի վրա կատարված ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են այդ հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները՝ ներառյալ վերանորոգման ու պահպանման, ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում դրանց կատարման ժամանակաշրջանում: Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ վերանորոգման ծախսերը կապիտալացվում են և հիմնական միջոցների կազմում ներկայացվում են առանձին դասով: Դրանց նկատմամբ հաշվարկվում է մաշվածություն, օգտակար ծառայության ժամկետ է հանդիսանում վարձակալության ժամկետը:

### 3.6 Ներդրումային գույք

Ակտիվը՝ հողը կամ շենքը, որը պահվում է սեփականատիրոջ մոտ կամ ֆինանսական վարձակալության դեպքում՝ վարձակալի մոտ, ճանաչվում է որպես ներդրումային գույք՝ վարձակալությունից եկամուտ վաստակելու կամ դրա արժեքի աճի կամ էլ միաժամանակ այդ երկու նպատակներով:

Ներդրումային գույքն առաջացնում է դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք մեծապես անկախ են Խճբի կողմից պահվող այլ ակտիվներից:

Խճբի ներդրումային գույքը, որի իրական արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել՝ առանց անհարկի ծախսումների, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ չափվում է իրական արժեքով՝ իրական արժեքում փոփոխությունները ճանաչելով շահույթում կամ վնասում: Մնացած դեպքերում Խճբն իր ներդրումային գույքը հաշվառում է որպես հիմնական միջոց՝ կիրառելով ինքնարժեք - մաշվածություն - արժեզրկում մոդելը:

Գնված ներդրումային գույքի ինքնարժեքը ներառում է դրա գնման գինը և ուղղակիորեն վերագրելի ցանկացած ծախսում:

Ներդրումային գույքի (քաղաքությամբ այն գույքի, որը համապատասխանում է վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու չափանիշին) մաշվածությունը պետք է ճանաչվի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը:

Ներդրումային գույքի օգտակար ծառայության ժամկետը համընկնում է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի հետ:

### 3.7 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սահմանվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Դրանք ամորտիզացվում են իրենց օգտակար ծառայության ընթացքում: Եթե կա որևէ հայտանիշ, որ տեղի է ունեցել ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիայի դրույքաչափի, օգտակար ծառայության կամ մնացորդային արժեքի էական փոփոխություն, ապա ամորտիզացիան պետք է վերանայվի այնպես, որ արտացոլի նոր ակնկալիքները:

### 3.8 Ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Խմբի հիմնական միջոցները, ոչ նյութական ակտիվները վերանայվում են՝ պարզելու, թե կա արդյոք որևէ հայտանիշ, որ տվյալ ակտիվները կրել են արժեզրկումից կորուստներ: Եթե առկա է հնարավոր արժեզրկման որևէ հայտանիշ, ապա արժեզրկվող ակտիվի (կամ կից ակտիվների խմբի) փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է և համեմատվում հաշվեկշռային արժեքի հետ: Եթե գնահատված փոխհատուցվող գումարն ավելի ցածր է հաշվեկշռային արժեքից, ապա հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև գնահատված փոխհատուցվող գումար, իսկ արժեզրկումից կորուստն անմիջապես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Նույն կերպ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պաշարները գնահատվում են՝ պաշարների յուրաքանչյուր հոդվածի (կամ համանման հոդվածների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը դրա վաճառքի գնի՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումները, հետ համեմատելով: Եթե պաշարների որևէ հոդված (կամ համանման հոդվածների խումբ) արժեզրկվել է, ապա հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև վաճառքի գին՝ հանած համալրման ու վաճառքի ծախսումները, իսկ արժեզրկումից կորուստն անմիջապես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Եթե արժեզրկումից կորուստը համապատասխանաբար հակադարձվում է, ապա ակտիվի (կամ կից ակտիվների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը ավելացվում է մինչև դրա փոխհատուցվող գումարի վերանայված, գնահատված արժեքը (պաշարների դեպքում՝ վաճառքի գին՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումները), բայց այնպես, որ ավելացված արժեքը չգերազանցի այն գումարը, որը սահմանված կլիներ, եթե ակտիվի (կից ակտիվների խմբի) արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ նախորդ տարիների համար: Արժեզրկումից կորուստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

### 3.9 Վարձակալություններ

Հիմնադրամը առաջնորդվում է ՓՄԿ ՖՀՄՄ-ների 20-րդ բաժնի պահանջներով, որի հիմքում դրված է ՀՀՄՄ 17-ը: Ներկայումս ՀՀՄՄ 17-ը փոխարինվել է ՖՀՄՄ 16-ով:

Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխանցվում են վարձակալված ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Մնացած բոլոր վարձակալությունները դասակարգված են որպես գործառնական վարձակալություն:

Ֆինանսական վարձակալությամբ պահվող ակտիվների նկատմամբ իրավունքները ճանաչվում են որպես ակտիվներ՝ վարձակալված գույքի իրական արժեքին հավասար գումարով (կամ եթե ավելի ցածր է, նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեքով):

վարձակալության սկզբի դրությամբ: Վարձատուի նկատմամբ ունեցած համապատասխան ֆինանսական պարտավորությունը ներառվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ՝ որպես ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորություն: Վարձավճարները հավասարապես բաշխվում են ֆինանսական վճարի և չվճարված պարտավորության նվազեցման միջև այնպես, որ ստացվի հաստատուն տոկոսադրույք ժամանակաշրջանի պարտավորության մնացորդի նկատմամբ: Ֆինանսական վճարները պահվում են շահույթի կամ վնասի չափումից: Ֆինանսական վճարները ներառված են հիմնական միջոցների մեջ, որոնք մաշվում և գնահատվում են ճիշտ այնպես, ինչպես սեփական ակտիվները:

Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վճարվելիք վարձավճարները հաշվվում են շահույթում կամ վնասում՝ վարձակալության տևողության նկատմամբ գծային հիմունքով:

### 3.10 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների սկզբնական արժեքը ներառում է պաշարների ձեռքբերման և արտադրման ծախսերը, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին ու գտնվելու վայր հասցնելու հետ կապված այլ ծախսերը: Անավարտ և պատրաստի արտադրանքի դեպքում սկզբնական արժեքը ներառում է նաև արտադրական վերադիր ծախսեր:

Իրացման գուտ արժեքը վաճառքի ենթադրվող գինն է՝ հանած համալրման (վերանորոգման) և վաճառքի կազմակերպման համար անհրաժեշտ ծախսումները: Իրացման գուտ արժեքի գնահատումները հիմնվում են պաշարների իրացումից սպասվելիք գումարի՝ գնահատման պահին հասանելի առավել արժանահավատ վկայության վրա: Այդ գնահատումները կատարելիս հաշվի են առնվում այդ ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տեղի ունեցած դեպքերի հետ ուղղակիորեն կապված գների կամ ծախսումների տատանումները այնքանով, որքանով մնան դեպքերը հաստատում են ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ առկա պայմանները:

Յուրաքանչյուր հաջորդող ժամանակաշրջանում կատարվում է իրացման գուտ արժեքի նոր գնահատում: Երբ պաշարների ինքնարժեքի՝ մինչև իրացման գուտ արժեք իջեցման նախկին հանգամանքներն այլևս գոյություն չունեն, կամ երբ տնտեսական իրավիճակի փոփոխության արդյունքում առկա է հստակ վկայություն իրացման գուտ արժեքի բարձրացման վերաբերյալ, իջեցված գումարը հակադարձվում է այնպես, որ նոր հաշվեկշռային արժեքը հանդիսանա ինքնարժեքից և վերանայված իրացման գուտ արժեքից նվազագույնը (այսինքն՝ հակադարձումը սահմանափակված է սկզբնապես իջեցված գումարով):

Խումբը ճշգրտում է պաշարների արժեքը մինչև վերականգնվող արժեք՝ դանդաղ շրջանառելի և վնասված պաշարների համար ստեղծելով «Ապրանքանյութական պաշարների փչացման և հնացման» պահուստ:

Խումբը պաշարների ինքնարժեքը որոշում է՝ կիրառելով «Առաջինը մուտք - առաջինը ելք (ԱՄԱԵ)» բանաձևը: ԱՄԱԵ բանաձևով յուրաքանչյուր ապրանքային հոդվածի իրացման ինքնարժեքը որոշվում է համապատասխան ապրանքանյութական պաշարի հոդվածի ձեռքբերման կամ ներստեղծման հաջորդականությամբ՝ սկսած առաջին գործարքից:

### 3.11 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Խումբը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ երբ փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվները, բոլոր նշանակալից ռիսկերն ու հատուցումները:

Ֆինանսական պարտավորություններն ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել, կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները՝ բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների ու ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնապես դասակարգվում են որպես ֆինանսական ակտիվներ ու ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով (շահույթի կամ վնասի միջոցով): Ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին սովորաբար գործարքի գինն է (այսինքն՝ վճարված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը): Սակայն, եթե վճարված կամ ստացված հատուցման մի մասը ֆինանսական գործիքի դիմաց չէ, այլ՝ ինչ-որ այլ բանի դիմաց, ապա Խումբը պետք է չափի ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը: Օրինակ՝ անտոկոս երկարաժամկետ տրամադրած փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի իրական արժեքը կարելի է չափել որպես բոլոր ապագա դրամական մուտքերի ներկա արժեք՝ գեղջված համանման պարտքային վարկամիշով համանման գործիքների (համանման՝ արժույթի, ժամկետի, տոկոսադրույքի տեսակի և այլ գործոնների տեսանկյունից) համար շուկայում գերակշռող տոկոսադրույքով (տոկոսադրույքներով):

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ արտացոլվելով գուտ գումարով միայն այն դեպքում, եթե Խումբը ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավարանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը գուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

Ֆինանսական ակտիվների ու ֆինանսական պարտավորությունների հետագա չափումը ներկայացված է ստորև:

#### *Ֆինանսական ակտիվներ*

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների՝

- ✓ փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,
- ✓ ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- ✓ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ,
- ✓ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ:

Ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ վերագրվում են տարբեր կատեգորիաների՝ կախված գործիքի բնույթից և նպատակից: Ֆինանսական գործիքի կատեգորիան համապատասխանում է այն սկզբունքին, որով չափվում է տվյալ գործիքը, և որը ցույց է տալիս, թե իրական արժեքի փոփոխության արդյունքում ստացվող օգուտներն

ու վնասները պետք է ճանաչվեն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Հիմնադրամի ֆինանսական ակտիվներն, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություններում:

Ընդհանուր առմամբ, Խճբի բոլոր ֆինանսական ակտիվները ճանաչվում են՝ օգտագործելով վերջնահաշվարկի ամսաթվի հաշվառումը: Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման գնահատումն իրականացվում է առնվազն յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական ակտիվների հետ կապված բոլոր ծախսերը և եկամուտները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար «Ֆինանսական ծախս» և «Ֆինանսական եկամուտ» հոդվածներում:

➤ Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Ընթացիկ դեբիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ հանած անհավաքագրելիության պահուստը: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի անհավաքագրելիության պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Հիմնադրամը սկզբնապես սահմանված ժամկետներում չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները: Դեբիտորի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, վճարման հետաձգումը և ժամանակին չվճարումը (365 օրից ավել) ցուցանիշ են այն բանի, որ առևտրային դեբիտորական պարտքն արժեզրկված է: Պահուստի գումարը ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունն է:

Պահուստի մնացորդը ճշգրտվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ ծախսի կամ եկամտի ճանաչման միջոցով: Համախորդի հաշվի մնացորդից դուրս գրվող ցանկացած գումար նվազեցվում է առկա կասկածելի դեբիտորական պարտքի անհավաքագրելիության պահուստից: Բոլոր դեբիտորական պարտքերը, որոնց հավաքագրումը գնահատվում է որպես անհավանական, դուրս են գրվում:

➤ Մնացորդներ դրամարկղում և բանկում

Դրամական միջոցների մնացորդները ներառում են դրամարկղում կանխիկ միջոցներ, ցպահանջ ավանդներ (քանկային հաշիվների մնացորդներ) և դրամական միջոցների համարժեքներ (կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներ, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ):

*Ֆինանսական պարտավորություններ*

Խճբի ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Խճբի ֆինանսական պարտավորությունները ներկայացված են ծանոթագրություններում:

➤ Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները

չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այդ արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս, այդ քվում մաս որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանն ուղղակիորեն վերագրվող փոխառության ծախսումները:

➤ Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերը պարտավորություններ են, որոնք հաշվվում են վճարման սովորական պայմաններով և չեն կրում տոկոսներ: Արտարժույթով առևտրային կրե դիտորական պարտքերը վերաձևակերպվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքը: Արտարժույթի փոխարկումից օգուտները կամ վնասները ներառվում են այլ եկամուտներում կամ այլ ծախսերում:

**3.12 Սեփական կապիտալ**

Մայր Կազմակերպությունը չունի թողարկվող կապիտալի գործիքներ, և համաձայն «Հիմնադրամների մասին» ՀՀ օրենքի՝ հոգաբարձուները չեն կարող ունենալ նրա շահույթից բաշխման ակնկալիքներ:

**3.13 Հարկեր**

Խումբը հարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված ընդհանուր կարգով:

Շահութահարկի գծով ծախսը ներառում է ընթացիկ հարկի գծով պարտավորությունը և հետաձգված հարկը:

***Ընթացիկ հարկ***

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորությունը հիմնված է ժամանակահատվածի հարկվող շահույթի վրա: Հարկվող շահույթը տարբերվում է «շահույթ մինչև հարկումը» հասկացությունից՝ եկամտի և ծախսի այնպիսի տարրերի պատճառով, որոնք հարկման կամ նվազեցման ենթակա են այլ հաշվետու ժամանակաշրջաններում, ինչպես նաև այն տարրերի, որոնք երբևէ չեն հարկվելու կամ նվազեցվելու: Խմբի ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ուժի մեջ մտած կամ, ըստ էության, ուժի մեջ մտած հարկի դրույքաչափերը:

***Հետաձգված հարկ***

Հետաձգված հարկերը ճանաչվում են ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկման քազանների միջև:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ընդհանուր առմամբ ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները ընդհանուր առմամբ ճանաչվում են բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների

գծով միայն այն չափով որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները: Նմանատիպ հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման պահին (բացառությամբ գործարար միավորումների) այնպիսի գործարքների արդյունքում, որոնք ազդեցություն չունեն ինչպես հաշվապահական, այնպես էլ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ կստացվի բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները և ակտիվները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային օրենքները), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան՝ կախված այն եղանակից, որով Խումբը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

#### *Տարվա ընթացիկ և հետաձգված հարկեր*

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք վերաբերում են տարրերի, որոնք ճանաչվել են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Նման դեպքում ընթացիկ և հետաձգված հարկերը նույնպես ճանաչվում են համապատասխանաբար այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

#### **3.14 Պահուստներ**

Պահուստները ճանաչվում են, երբ Խումբը որևէ պարտավորություն է կրում (իրավական կամ փաստացի), որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և հավանական է, որ Խմբից կպահանջվի կատարել պարտականությունը և այդ պարտավորության գումարը արժանահավատորեն կարող է չափվել:

Պահուստում ճանաչված գումարն իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ լավագույն գնահատականը, որը կպահանջվի ներկա պարտավորությունը մարելու համար՝ հաշվի առնելով հարակից ռիսկերը և անորոշությունները: Եթե պահուստը չափվում է՝ օգտագործելով ներկա պարտավորության մարման համար գնահատված դրամական հոսքերը, ապա դրա հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է այդ դրամական հոսքերի ներկա արժեքը (այն դեպքերում, եթե ժամանակի մեջ դրամի ազդեցությունն էական է):

Եթե ակնկալվում է, որ որևէ այլ կողմ ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցելու է պահուստը մարելու համար պահանջվող ծախսումները, ապա փոխհատուցումը պետք է դիտվի որպես առանձին ակտիվ, երբ ըստ էության որոշակի է, որ փոխհատուցումը կստացվի և փոխհատուցման գումարը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Աշխատակիցների չօգտագործված արձակուրդային գումարների չափով ստեղծված պահուստը ճանաչվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ ծախսի կամ եկամտի ճշգրտման միջոցով:

### 3.15 Արտարժույթ

Արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվել են ՀՀ դրամով՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ԿԲ) կողմից սահմանված միջին հաշվարկային փոխարժեքները.

Արտարժույթի տեսակ	31.12.2022 թ-ի դրությամբ	31.12.2021 թ-ի դրությամբ
1 ԱՄՆ դոլար	393.57 ՀՀ դրամ	480.14 ՀՀ դրամ
1 Եվրո	420.06 ՀՀ դրամ	542.61 ՀՀ դրամ

Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ՝ որպես այլ եկամուտ կամ ծախս:

### 3.16 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Խումբը ճշգրտում է իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Խումբը չի ճշգրտում իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած չճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

#### 4. Հիմնական միջոցներ

ՀՀ հազ. դրամներով	Շենքեր	Սարքա վորումն եր	Տնտեսական գրասենյակ ային գույք	Համակար գչային տեխնիկա	Հողամա սեր	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
<b>Արժեք</b>							
31 դեկտեմբերի 2021	17,084	1,923	8,344	811	1,013	2,775	31,950
Ավելացումներ	34,641	19,866	477	1,083	2,587	-	58,654
Պակասեցումներ	-	-	-	-	-	-	-
31 դեկտեմբերի 2022	51,725	21,789	8,821	1,894	3,600	2,775	90,604
<b>Կուտակված մաշվածք</b>							
31 դեկտեմբերի 2021	2,465	668	3,728	309	-	1,217	8,387
Տարվա հատկացումներ	2,354	3,133	1,664	110	-	555	7,816
Պակասեցումներ	-	-	-	-	-	-	-
31 դեկտեմբերի 2022	4,819	3,801	5,392	419	-	1,772	16,203
<b>Հաշվեկշռային արժեք</b>							
31 դեկտեմբերի 2021	14,619	1,255	4,616	502	1,013	1,558	23,563
31 դեկտեմբերի 2022	46,906	17,988	3,429	1,475	3,600	1,003	74,401

31.12.2022 թ-ի դրությամբ Մայր կազմակերպության հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 74,365 հազ. դրամ:

#### 5. Ապրանքանյութական պաշարներ

ՀՀ հազ. դրամներով	Հումք նյութեր	Արտադրանք	Այլ ապրանքներ	Ընդամենը
31 դեկտեմբերի 2021	82	9,319	6,837	16,238
31 դեկտեմբերի 2022	11,457	8,932	1,375	21,764

31.12.2022 թ-ի դրությամբ Մայր կազմակերպության ապրանքանյութական պաշարների մնացորդը կազմել է 21,323 հազ. դրամ:

#### 6. Դեբիտորական պարտքեր և տրված կանխավճարներ

ՀՀ հազ. դրամներով	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դեբիտորական պարտքեր իրացումների գծով	1,866	2,731
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեին	744	-
Դեբիտորական պարտքեր սոցապ հատկացումների գծով	317	-
Ընդամենը դեբիտորական պարտքեր	2,927	2,731
Տրված կանխավճարներ	20,223	17,055

31.12.2022 թ-ի դրությամբ Մայր կազմակերպության դեբիտորական պարտքերի մնացորդը կազմել է 2,167 հազ. դրամ, իսկ տրված կանխավճարների մնացորդը՝ 20,223 հազ. դրամ:

## 7. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

ՀՀ հազ. դրամներով	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<b>Կանխիկ</b>		
ՀՀ դրամ	-	-
<b>Հաշվարկային հաշիվ</b>		
ՀՀ դրամ	20,716	38,793
Արտարժույթ	92,079	112,537
<b>Ընդամենը</b>	<b>112,795</b>	<b>151,330</b>

31.12.2022 թ-ի դրությամբ Մայր կազմակերպության դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մնացորդը կազմել է 110,740 հազ. դրամ:

## 8. Սեփական կապիտալի տարրեր

Խմբի 2021 թ-ի ֆինանսական արդյունքը հավասար է եղել զրոյի:

01.01.2022 թ-ի դրությամբ Խումբը չբաշխված շահույթը չի ունեցել: 2022 թ-ին Դուստր ընկերության համապարփակ ֆինանսական արդյունքը կազմել է 5,069 հազ. դրամի վնաս, որը ամբողջությամբ վերագրելի է Մայր կազմակերպությանը:

Արդյունքում Մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի սեփական կապիտալը 31.12.2022 թ-ի դրությամբ կազմել է 5,069 հազ. դրամ վնաս, որը Դուստր ընկերության կուտակված վնասն է:

## 9. Շնորհներ

Խմբի շնորհները վերաբերում են բացառապես Մայր Կազմակերպությանը:

### 9.1. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Ստորև ներկայացված է 2021 և 2022 թթ. ակտիվներին վերաբերող շնորհների շարժը և տարեկերջյան մնացորդները:

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տարեկգրի մնացորդ	23,563	20,891
Տարվա ընթացքում ստացված	-	-
Եկամուտ ճանաչված	(7,814)	(3,370)
Վերադասակարգված	58,615	6,042
<b>Տարեկերջյան մնացորդը</b>	<b>74,364</b>	<b>23,563</b>

## 9.2. Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

Ստորև ներկայացված են 2021 և 2022 թթ. եկամուտներին վերաբերող շնորհների շարժը և տարեվերջյան մնացորդները:

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տարեկգրի մնացորդ	185,411	189,766
Տարվա ընթացքում ստացված	213,771	180,540
Եկամուտ ճանաչված	(179,355)	(178,853)
Վերադասակարգված	(58,615)	(6,042)
Տարեվերջյան մնացորդ	161,212	185,411

## 10. Կրեդիտորական պարտքեր և ստացված կանխավճարներ

ՀՀ հազ. դրամներով	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Գումաների գծով	124	190
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին	1,326	782
Կրեդիտորական պարտքեր առհաշիվ գումարների գծով	35	873
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	86	-
Կրեդիտորական պարտքեր սոցապ հատկացումների գծով	32	98
Ընդամենը կրեդիտորական պարտքեր	1,603	1,943
Ստացված կանխավճարներ	-	-

31.12.2022 թ-ի դրությամբ Մայր կազմակերպության կրեդիտորական պարտքերի մնացորդը կազմել է 1,252 հազ. դրամ:

## 11. Եկամուտ ճանաչված շնորհներ

Եկամուտ ճանաչված շնորհները ԽճԻԻ եկամուտներին և ակտիվներին վերաբերող շնորհների ծախսագրված գումարներին համարժեք եկամուտ ճանաչված մասն են:

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	179,355	178,853
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	7,814	3,370
Ընդամենը	187,169	182,223

## 12. Այլ եկամուտներ

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ծառայությունների մատուցումից եկամուտներ	70	-
Արտադրանքի վաճառքից եկամուտ	12,571	8,721
Արտաթույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից եկամուտներ	3,104	12
Կրեդիտորական պարտքի դուրս գրումից եկամուտներ	67	2
Այլ եկամուտներ	30	-
<b>Ընդամենը</b>	<b>15,842</b>	<b>8,735</b>

2022 թ-ին Մայր կազմակերպության այլ եկամուտները կազմել են 11,363 հազ. դրամ:

## 13. Իրականացրած ծրագրեր

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և սոցիալական ցուցանիշներ	3,596	4,018
Նյութական ծախսեր	140,575	142,522
Ստացված ծառայություններ	1,164	1,098
Տրամադրված դրամական աջակցություն	-	1,280
Այլ ծախսեր	1,091	403
<b>Ընդամենը</b>	<b>146,426</b>	<b>149,321</b>

Իրականացրած ծրագրերի գծով ծախսերը վերաբերում են բացառապես Մայր կազմակերպությանը:

## 14. Կառավարման և վարչական ծախսեր

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հատուցումներ աշխատակիցներին	20,208	15,357
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների մաշվածք	7,816	3,370
Փոստի ու հեռահաղորդակցման ծախսեր	31	-
Գործուղման ծախսեր	189	-
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	824	731
Առդիտ և խորհրդատվություն	550	-
Բանկային ծախսեր	54	513
Չփոխհատուցվող հարկեր	206	214
Այլ ծախսեր	2,241	1,739
<b>Ընդամենը</b>	<b>32,119</b>	<b>21,924</b>

2022 թ-ին Մայր կազմակերպության կառավարման և վարչական ծախսերը կազմել են 31,749 հազ. դրամ:

### 15. Այլ ծախսեր

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Նոտարական և գնահատման ծախսեր	20	-
Կադրերի պահպանման ծախսեր	4,237	-
Արտաբժույթով արտահայտված ակտիվների ու պարտավորությունների վերագնահատումից ծախս	17,173	9,167
Արտադրանքի օտարման ինքնարժեք ինքնարժեք	4,187	7,217
Բեռնափոխադրման ծախսեր	570	-
Այլ ծախսեր	3,116	3,056
<b>Ընդամենը</b>	<b>29,303</b>	<b>19,440</b>

2022 թ-ին Մայր կազմակերպության այլ ծախսերը կազմել են 20,125 հազ. դրամ:

### 16. Հարկեր և այլ պարտադիր վճարներ

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Միասնական հաշիվ և այլ պարտադիր վճարներ *	Ապառք	Միասնական հաշիվ և այլ պարտադիր վճարներ *	Ապառք
Շահութահարկ	-	273	-	232
Ավելացված արժեքի հարկ	-	-	744	-
Եկամտային հարկ	-	455	-	1,026
Սոցալ վճար	-	98	317	32
Գույքահարկ	-	5	-	-
Գրոշմանիշային վճար	-	49	-	68
<b>Ընդամենը</b>	<b>-</b>	<b>880</b>	<b>1,061</b>	<b>1,358</b>

\* 01.01.2018 թ-ից ՀՀ հարկային օրենսգրքի համաձայն հարկերի վճարման և հարկային պարտավորությունների հաշվառման համար ստեղծվել է մեկ միասնական հաշիվ, որին էլ 2019թ-ի ընթացքում կատարվել են հարկային վճարումները, բացառությամբ տեղական ինքնակառավարման մարմիններին կատարվող հարկերի և այլ պարտադիր վճարների:

### 17. Կապակցված կողմերի բացահայտում

2022 թ-ին Խճրի տնօրենների համար հաշվարկվել են աշխատավարձեր. ՄԻՎ ՍՊԸ տնօրեն Անի Զարգարյանի համար՝ 758 հազ. դրամ, «Աստղիկ» Բարեգործական Հիմնադրամի տնօրեն Մարիամ Անտոնյանի համար՝ 8,400 հազ. դրամ:

Այս ծանոթագրությունում չեն բացահայտվում ներխմբային գործարքները:

## 18. Պայմանական պարտավորություններ

### 18.1. Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայրը և համապատասխան ենթակառուցվածքները, որոնք գործում են ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում:

Հայաստանի տնտեսության առանձնահատկություններից են՝ բիզնեսի ոլորտում ու տնտեսության մեջ օտարերկրյա կապիտալի համեմատաբար փոքրածավալ ներգրավվածությունը, ինչպես նաև Հայաստանի տնտեսության մեկուսացված լինելը համաշխարհային տնտեսության համապատասխան սեկտորներից:

Այս հաշվետվությունները օգտագործողները պետք է իրենց դատողություններն անեն հաշվի առնելով դրանց պատրասման օրվա և այդ օրվան հաջորդող իրադարձությունները՝ COVID-19-ի և նրա կանխարգելիչ միջոցառումների ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների ցուցանիշների վրա, եթե կլինեն այդպիսիք, որոնք կարող են անհրաժեշտ համարվել: Մասնավորապես այնպիսի հարցերի վերաբերյալ ինչպիսիք են.

- ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատումը,
- արժեզրկման հետևանքով ակտիվների փոխհատուցվող գումարների գնահատումը,
- փոխառության ծախսումների կապիտալացումը,
- հասույթի գնահատման վերանայումը, անավարտ պայմանագրերի մասով ակտիվների արժեզրկումը,
- վարձակալության ժամկետների գնահատումը:

Ներկա պահին Հայաստանում տնտեսական դժվարությունների բացասական արտահայտման ձևերից են՝ ներդրումների ցածր մակարդակը, ֆինանսական միջոցների արտահոսքը, նվազ եկամուտը, արտաքին ֆինանսական կառույցների միջոցների նվազումը և Սփյուռքից դրամական միջոցների ներհոսքի կրճատումը:

### 18.2. Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության զարգացման ներկա փուլում ապահովագրության շատ տեսակներ զարգացման սկզբնական փուլում են և լայնորեն չեն կիրառվում: Սա է պատճառը, որ Խումբը ապահովագրված չէ գործունեության ընդհատման, ակտիվների կորստի կամ այլ անձանց կողմից պարտավորությունների չկատարման հետևանքով վնասներ կրելու իրադարձություններից: Քանի դեռ Խումբը ապահովագրված չէ համապատասխան ռիսկերից, առկա է ակտիվների կորստի կամ ոչնչացման վտանգ, ինչը կարող է անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ նրա գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Բացառություն են կազմում սեփականատերերի կողմից ավտոմեքենաների պարտադիր ապահովագրությունները, որոնք հատուցում են վթարի դեպքում երկրորդ կողմին (կողմերին) պատճառված վնասները:

### 18.3. Անորոշություններ

Քանի դեռ վերը նշված անորոշություններում առկա են տարակուսանքներն ու ենթադրությունները, Խմբի ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե

դրանք ինչ չափով կարող են ազդեցություն ունենալ Խմբի ակտիվների ու պարտավորությունների մնացորդային արժեքների վրա:

Խմբի 2022 թ-ի ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում COVID-19-ի և նրա կանխարգելիչ միջոցառումների ֆինանսական ճշգրտումների ամբողջական ազդեցությունները, եթե կան այդպիսիք, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա համաշխարհային ճգնաժամի ազդեցությունը նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ Հայաստանում և նրա սահմաններից դուրս:

Տնօրեն  
Մ. Անտոնյան



19 հունվարի, 2023 թ.

